

Euroopa Ülemkogu istung (22. ja 23. märtsil 2005 Brüsselis)

Euroopa Parlamendi resolutsioon Euroopa Ülemkogu 22. ja 23. märtsi 2005 Brüsseli kohtumise tulemuste kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse pärast 22. ja 23. märtsil 2005 Brüsselis toimunud Euroopa Ülemkogu kohtumist tehtud eesistujariigi järeldusi;
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu aruannet ja komisjoni aruannet Euroopa Ülemkogu 22. ja 23. märtsil 2005 kohtumise kohta;
- võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4;

I. Stabiilsuse ja kasvu pakt

1. tervitab asjaolu, et tippkohtumisel jõuti mitu kuud kestnud vastuoluliste seisukohtade järel Euroopa Ülemkogus poliitilisele kokkuleppele stabiilsuse ja kasvu pakti uuenduste osas, mille eesmärgiks on parandada majanduspoliitika koordineerimist ja järelevalvet, samal ajal lisades paindlikkust ning taasaelustades fiskaaldistsipliiniga seonduvaid kohustusi, mis on alus stabiilsele vääringle ja majanduskasvule ning töökohtade loomisele;
2. tervitab eriti pingutusi tugevdada pakti ennetavat osa, samuti jätkuvalt suurema tähelepanu pööramist võlgade tasemele ja kokkulepet siduda pakt Lissaboni eesmärkide ning poliitikatega, tunneb siiski muret selle pärast, et pakti kohaldamisega seotud sätted ei ole piisavalt selged;
3. palub nõukogul ja komisjonil esitada kokkulepitud muudatused määruste (EÜ) nr 1466/97¹ ja (EÜ) nr 1467/97² muutmise osas ning kaasata sellesse protsessi täielikult ka Euroopa Parlament, et tagada ülejäänud küsimustega tegelemine;
4. kutsub komisjoni üles kasutama algatuse õigust ja komisjoni kasutada olevaid menetlusi, et tagada pakti asjakohane ellurakendamine ning etendada aktiivset rolli makromajanduslikus kooskõlastamises; väljendab kahtlust reformi asjakohase aspekti kohta, kuna sellega ei tugevdatud komisjoni rolli;

II. Lissaboni protsessi taaskäivitamine

5. tervitab nõukogu ja komisjoni poolt antud lubadust anda uus dünamism Lissaboni protsessile, võttes kasutusele uue kolmeaastasele tsüklile põhineva lähenemise, samuti

¹ Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1).

² Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6).

tervitab mitmete Euroopa Parlamendi poolt enne Euroopa Ülemkogu kohtumist heakskiidetud seisukohtade toetamist, näiteks Lissaboni strateegia majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnamõõdmete vastastikuse seotuse taastamist;

6. loodab, et komisjon võtab Lissaboni strateegia taaskäivitamise juhtimise enda kanda, esitades ühenduse institutsioonide jaoks selget tegevuskava sisaldava ühenduse Lissaboni programmi; nõuab kindlalt üksikasjalikku konsulteerimist Euroopa Parlamendiga selle sisu üle ja tõhusa komisjoni-parlamendi mehhanismi loomist ühiseks kavandamiseks;
7. toetab ideed, et liikmesriigid peavad tegema suurema panuse kasvu ning tööhõive praktiliseks parandamiseks, samuti toetab siseriiklike uuendusprogrammide idee esitlemist, millele peab eelnema avatud arutelu sidusrühmadega ja konsulteerimine riikide parlamentidega;
8. kahetseb siiski, et Euroopa Ülemkogul ei toetatud kõrgetasemelise töörühma soovitusi, et komisjon peaks esitama igal aastal aruande selle kohta, milline liikmesriik täidab kõige paremini Lissaboni eesmärgi ja milline liikmesriik on selles osas teistest maha jäänud;
9. meenutab, et ELi kodanike heaolu on Euroopa majandusliku edu ja konkurentsivõime eeldus; tervitab teadet rohelise raamatu koostamisest demograafilise arengu kohta ELis, ja rõhutab, et sellele peavad järgnema konkreetsed meetmed;
10. kordab oma seisukohta, et Lissaboni strateegia peab suurema sotsiaalse ühtekuuluvuse, tööhõive taseme ja kvaliteedi parandamise, töötajate kohanemise hõlbustamise, inimkapitali investeerimise, sotsiaalkaitse moderniseerimise ja kindlustamise, võrdsete võimaluste ning naiste ja meeste võrdse esindatuse, töö- ja perekonnaelu sobitamise abil olema Euroopa sotsiaalse mudeli tugevdamise vahend;
11. toetab kogu Euroopa territooriumil püsiva tööstusstruktuuri loomist ja aktiivse tööstuspoliitika väljakujundamist;
12. märgib, et väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate rolli innovatsiooni, kasvu ja tööhõive alal on selgesõnaliselt tunnustatud;
13. jagab seisukohta, et keskkonnapoliitikal on tähtis roll säästvas arengus, mis aitab kaasa tööhõive parandamisele, samuti rõhutab, et rohkem tähelepanu tuleb pöörata keskkonnauuendustele ja keskkonnatehnoloogiatele, mis võimaldaksid ELil lahendada mitmeid loodusressursside ning keskkonnaga seotud väljakutseid, nagu bioloogiline mitmekesisus ja kliimamuutus;
14. tervitab Euroopa Ülemkogu pühendumust luua Euroopa sotsiaalsele mudelile vastavalt täiesti toimiv teenuste siseturg, et tugevdada konkurentsivõimet, luua töökohti ja parandada kasvu, tagades samal ajal sotsiaalse vastutustunde, tarbijate õiguste kaitse ning sotsiaal- ja keskkonnastandardite järgimise; nõustub, et õigusloomeprotsessi käigus tuleb teha kõik jõupingutused eesmärkidele vastava teenuste direktiivi üldise heakskiidu tagamiseks;

15. nõustub ja kinnitab, et kemikaalide registreerimist, hindamist, kasutuse lubamist ja piiramist (*REACH*) käsitlevad kokkulepped peavad sobitama keskkonna- ja tervisealaseid väljakutseid vajadusega edendada Euroopa tööstuse konkurentsivõimet, pöörates erilist tähelepanu väikese ja keskmise suurusega ettevõtjatele ning nende innovatsioonisuutlikkusele;
16. rõhutab vajadust tagada ELi eelarve ning riikide eelarvete tasandil vajalikud rahalised vahendid Lissaboni agenda ellurakendamiseks;
17. nõuab, et riikide ja Euroopa eelarvetes, sealhulgas tulevases finantsperspektiivis 2007–2013, väljenduksid Lissaboni protsessi raames taotletavad eesmärgid; tervitab Euroopa Ülemkogu tugevat toetust üleeuroopalise transpordivõrgu esmatahtsatele projektidele ning kutsub nõukogu ja liikmesriike üles kiirendama kavandamist ning eraldama riikide eelarvetest vajalikke rahalisi vahendeid nende esmatahtsate projektide elluviimiseks, eelkõige puuduvate piiriüleste ühenduste loomiseks;
18. tervitab tähtsust ja rolli, mis Euroopa Ülemkogu Lissaboni strateegia taaselustamisel ja kasvu ning tööhõive eesmärkide saavutamisel omistab ühtekuuluvuspoliitikale ja säästvale transpordile;
19. tervitab asjaolu, et säilitatakse eesmärk eraldada 3% ELi sisemajanduse kogutoodangust teadusuuringutele ja arengule, asjakohase vahega era- ja avaliku sektori investeeringute vahel; kutsub liikmesriike ja ELi üles tähtsustama selliseid teadusuuringute programme, mis seavad eesmärgiks elukvaliteedi parandamise ja säästva majanduse tugevdamise; juhib tähelepanu sellele, et globaliseeruva maailma väljakutsetele vastamiseks on ELi jaoks võtmelemendiks investeerimine innovatsiooni ja uutesse tehnoloogiatesse;
20. usub, et Lissaboni strateegia õnnestumiseks on vajalik sidus Euroopa investeerimisalane algatus;

III. Säästev areng

21. jagab seisukohta, et keskkonnapoliitika annab olulise panuse säästvasse kasvu ja tööhõivesse ning et EL peab keskenduma mitmetele loodusressursside ja keskkonnaga seotud väljakutsetele, nagu kliimamuutus ja keskkonnatehnoloogiad; tervitab keskkonnapoliitikale, kui kasvu, tööhõivet, konkurentsivõimet ja ka elukvaliteeti mõjutavale tegurile, juhitud tähelepanu; toetab nõukogu palvet rakendada kiirelt ökotehnoloogia tegevuskava;
22. on pettunud ELi säästva arengu strateegia üle vaatamiseks otsustatud ajakava üle, kuna keskkonnapoliitika võik pakkuda olulisi majanduslikke võimalusi, arvestades eriti selle mõju uuendustele tööstuse valdkonnas; kutsub seetõttu komisjoni otsustavatele tegudele ja esitama sobivaid ettepanekuid nii kiiresti kui võimalik; usub, et on vajalik eraldada piisavad rahalised vahendid, et saavutada muudetud Lissaboni strateegiates sõnastatud eesmärgid;
23. märgib taas, et säästev haldamine ja loodusvarade kasutamine on olulised, ning nõuab, et komisjon kaasaks selle oma strateegiasse;

24. usub, et vahekokkuvõtte peaks andma sobiva kaalu panusele, mille uued, paljutöötava tulevikuga tehnoloogiad, samuti keskkonnatehnoloogiad ja ranged keskkonnanormatiivid saavad anda edukasse konkurentsistrateegiasse; nõuab suuremat toetust keskkonnatehnoloogiatele ja keskkonnavalaselt tõhusatele uuendustele; rõhutab laiemalt rolli, mis on elukvaliteedil investeringuid ja tööstuse asukohta mõjutava tegurina; usub, et kliimamuutuse ja bioloogilise mitmekesisuse hävimise eiramine kahjustab tõsiselt nende eesmärkide saavutamise võimet;
25. meenutab vajadust võtta kiiremas korras arvesse nakkushaiguste, eriti võimaliku griepideemia ohtu, mis võib avaldada mõju eelkõige elanikkonna enimhaavatavatele rühmadele nagu lastele ja vanematele inimestele;

IV. Kliimamuutused

26. tervitab valmisolekut uurida võimalusi eeskirjaks pärast 2012. aastat ÜRO kliimamuutuste valdkonnas tehtava töö raames koos pikaajalise ELi strateegia välja töötamisega, ning arvestamist arenenud riikidele suuniseks seatud heitkoguste vähendamise 15-30% võrra aastaks 2020; nõuab tungivalt, et EL peaks säilitama juhtrolli rahvusvahelistes jõupingutustes võitluses kliimamuutustega ja tegema konkreetseid ettepanekud ambitsioonikaks programmiks pärast 2012. aastat;
27. rõhutab, et Kyoto protokolli eesmärgid on kliimamuutuste ülemaailmse strateegia oluline tingimus, aga et 2012. aastale järgnevatks perioodiks tuleb seada edasised eesmärgid, ja heitkoguseid maailmas tuleks 2050. aastaks vähendada poole võrra, et ülemaailmne soojenemine ei ületaks +2°C võrreldes industrialiseerimiseelse tasemega;
28. rõhutab, et täiendavad poliitikad ja meetmed on vajalikud, et saavutada 15 liikmesriiki sidunud ELi kollektiivseid Kyoto eesmärke, eriti energia ja transpordi sektoris, kus heitkogused suurenevad eeldatavasti jätkuvalt olulisel määral;
29. palub liikmesriikidel võtta täiendavaid meetmeid energia suuremaks kokkuhoiuks, energiatõhususe parandamiseks ja taastuvate energiaallikate kasutuselevõtmiseks ja kordab nõudmist rahvusvaheliste kokkulepete sõlmimiseks, et heitkoguste vähendamiseks võetavate kohustuste teisel perioodil pärast 2012. aastat hõlmaksid seatud eesmärgid ka rahvusvahelistest lendudest ja laevaliiklusest tingitud heitkoguseid;

V. Ettevalmistused ÜRO tippkohtumiseks

30. tervitab tõsiasja, et Euroopa Ülemkogu on seadnud prioriteediks septembris toimuva aastatuhande arengueesmärkide teemalise ÜRO tippkohtumise ettevalmistamise; rõhutab, et EL ja liikmesriigid peavad ilmutama valmisolekut arenguks ja aastatuhande arengueesmärkideks, suurendades arengule eraldatud osa ELi eelarves ja parandades abi tõhusust, näiteks töötades igasuguse arenguabi täielikult mittesiduvaks muutmise suunas;
31. toetab tugevalt Euroopa Ülemkogu nõudmist suurendada Euroopa Liidu toetust Aafrikale; tervitab komisjoni poolt 2005. aastaks tehtud algatusettepanekuid Aafrika kohta; rõhutab, et sellist vaatenurka vaeseimate riikide suhtes, mis ühtib aastatuhande arengueesmärkide raames püstitatud sihtidega ja Euroopa Liidu valmisolekuga vaesuse

kõrvaldamiseks, tuleb toetada nii Euroopa Liidu kui liikmesriikide abi olulise suurendamisega;

32. toetab tugevalt ÜRO peasekretäri üleskutset arenenud riikide riigi- ja valitsusjuhtidele määrata kindlaks konkreetsed ajakavad, mil saavutada ametlikuks arenguabiks 0,7 % rahvamajanduse kogutulust; kutsub ELi liikmesriike kiitma viivitamata heaks komisjoni eelseisvaid ettepanekuid niisuguseks konkreetseks ajakavaks;
33. toetab täiel määral ÜRO peasekretäri üleskutset arenenud riikide riigi- ja valitsusjuhtidele teha otsus "kiire võidu" algatuste seeria sisseviimise kohta, nii nagu on ette nähtud professor Jeffrey Sachs'i juhitud ÜRO milleeniumi projektis;
34. kutsub ELi liikmesriike näitama oma pühendumist inimõiguste austamisele, toetades ÜRO peasekretäri ettepanekut asendada inimõiguste komisjon tugevama ja usaldusväärsema inimõiguste nõukoguga;

VI. Välissuhted

35. meenutab, et Euroopa Parlament on korduvalt nõudnud Hiina suhtes kehtestatud relvaembargo mittetühistamist praegustes tingimustes, ja märgib rahuloluga, et Euroopa Ülemkogu ei võtnud täiendavaid samme embargo tühistamiseks;
36. tervitab Euroopa Ülemkogu otsust luua rakkerühm, et anda aru Horvaatia edusammudest Euroopa Liiduga ühinemisläbirääkimiste alustamiseks vajalike tingimuste täitmise osas, ja kutsub nõukogu ning komisjoni saatma nii kiiresti kui võimalik Horvaatiasse kontrolliv rakkerühm, et edastada nõukogu järgmisele koosolekule otsuse tegemise alusena kindlad andmed;
37. kinnitab oma hoiakut hetkeolukorra kohta Liibanonis ja tervitab Süüria välisministri teadet, et kõik Süüria väed, kogu sõjavarustus ja raadiosideseadmed tuleb täielikult välja viia 30. aprilliks 2005 vastavalt ÜRO julgeolekunõukogu resolutsioonile 1559 (2004); kutsub ELi liikmesriike ja nõukogu tõstatama ÜRO julgeolekunõukogus küsimust riigi stabiliseerimisest; loodab uue valitsuse moodustamisele, et anda panus piirkonna stabiilsusesse ja võimaldada vabade, ausate ja läbipaistvate valimiste läbiviimist; nõuab, et nõukogu näeks ühel nõul koos Liibanoni ametivõimudega ette ELi valimiste vaatlusrühma moodustamise ka valimiste-eelseks perioodiks;
38. on arvamusel, et hiljutised sündmused Kõrgõzstanis näitavad Kõrgõzstani rahva soovi demokraatlikeks muudatusteks, ja toetab nõukogu deklaratsiooni, mis kutsub antud riigi hiljuti nimetatud juhte alustama dialoogi demokraatliku protsessi kindlustamiseks, mis läbi rahvusliku leppimise sisaldab täielikku austust õigusriigi ja inimõiguste vastu;

o

o o

39. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide ning Bulgaaria ja Rumeenia parlamentidele.